

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartási kötelezettséget törvény írja elő azok számára, akik rendelkeznek olyan anyagi forrásokkal, amelyekkel támogatni tudnak egy másik személyt, akivel rokoni vagy házassági kapcsolatban állnak. Következésképpen több személy is igényelhet tartást, például:

az egyik házastárs a másik házastársától vagy a volt házastársától (a Polgári Törvénykönyv [Code civil] 212., 214. és 246. cikke), az egyik élettárs a másik élettársától, ha a bizonyos élettársi kapcsolatok jogkövetkezményeiről szóló 2004. július 9-i módosított törvény (*loi modifiée du 9 juillet 2004 relative aux effets légaux de certains partenariats*) hatálya alá tartozó élettársi kapcsolatot tartanak fenn, vagy bizonyos feltételek esetén a volt élettársától;

gyermek a szüleitől (a Polgári Törvénykönyv 203., 372-2., 376-2., 376-3. és 376-4. cikke);

szülők és más felmenők a gyermekeiktől (a Polgári Törvénykönyv 205. cikke);

szülő a gyermeke házastársától (a Polgári Törvénykönyv 206. cikke).

Az a szabály, amely szerint „a tartásnak nem a múltbeli igények kielégítése a célja”, azt jelenti, hogy a tartás célja a jelenbeli és a jövőbeli szükségletek kielégítése, nem pedig a múltban felmerült kiadások megtérítése. Ez a szabály jogilag egyszerű vélelemnek minősül; másképpen fogalmazva, a szabályt nem kell figyelembe venni, ha a jogosult bizonyítja, hogy vagy kölcsönt kellett felvennie önmaga eltartása érdekében, vagy nem maradt inaktív, vagy nem volt cselekvőképességű.

A tartási követelés nem számítható be, kivéve, ha az a követelés, amellyel szemben be akarják számítani, szintén tartási követelés.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülői felügyelet közös gyakorlása esetén a szülők, függetlenül attól, hogy házasok vagy nem házasok, különváltak vagy elváltak, anyagi forrásaikkal és a másik szülő anyagi forrásaival, valamint a gyermek szükségleteivel arányos módon kötelesek hozzájárulni a gyermek eltartásához és oktatásához. A házasság felbontása vagy különválás esetén, függetlenül attól, hogy közösen gyakorolják-e a szülői felügyeletet, a szülőknek továbbra is együttesen kell hozzájárulniuk a gyermek eltartásának és oktatásának költségeihez, kivéve, ha a bíróság másként dönt. Ez a hozzájárulás tartásdíj formájában történik, és nem szűnik meg automatikusan a gyermek nagykorúvá válásával. A tartásdíj fizethető közvetlenül a nagykorú gyermeknek, és a gyermek szükségleteinek és a szülők megváltozott anyagi forrásainak és kiadásainak megfelelően módosítható.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A kerületi bíróság (*tribunaux d'arrondissement*) keretében működő családjogi bíróság (*juge aux affaires familiales*) jár el a tartásdíjjal, a szülői felügyelet gyakorlásával, valamint a házasság felbontásával és a különválással kapcsolatos ügyekben.

A tartást kérelmezőnek a családjogi bírósághoz kell benyújtani a követelést. Ha a tartási követelés házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz kapcsolódik, a házasság felbontására vagy különválásra irányuló kérelem tárgyában döntő családjogi bíróság határoz a tartási követelésről is.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Gyámság (*tutelle*) vagy gondnokság (*curatelle*) esetén a gyám (*tuteur*) vagy a gondnok (*curateur*) nyújthatja be a kérelmet a szülő vagy a kiskorú gyermek nevében.

A kiskorú gyermek felett szülői felügyeletet gyakorló szülő (szülők) nyújthatja (nyújthatják) be a kérelmet a gyermek nevében.

A kiskorú gyermek nem rendelkezik jogképességgel és arra vonatkozó cselekvőképességgel, hogy saját maga terjesszen elő kérelmet, kivéve, ha az új polgári perrendtartás (*Nouveau Code de procédure civile*) 1007-50. cikkének megfelelően ítélőképességgel rendelkezik. Ebben az összefüggésben az ítélőképességgel rendelkező kiskorú a kerületi bírósághoz benyújtott kérelemben kérheti a családjogi bíróságtól a szülői felügyelet gyakorlásának, a láthatósági jog gyakorlásának vagy a gyermekelhelyezés módosítását. Ebben az esetben a bíróság 15 napon belül ügyvédet rendel ki a kiskorú képviselőtére.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az alábbi kerületi bíróság illetékes:

a család lakóhelye szerint bíróság;

ha a szülők külön élnek, a szülői felügyelet közös gyakorlása esetén azon szülő tartózkodási helye szerinti bíróság, akinél a kiskorú szokásos tartózkodási helye található, vagy azon szülő tartózkodási helye szerinti bíróság, aki a szülői felügyeletet kizárólagosan gyakorolja;

egyéb esetekben a nem az eljárást indító személy tartózkodási helye szerinti bíróság.

Közös kérelmek esetén a felek választják ki a valamelyik fél lakóhelye szerinti bíróságot.

Ha azonban a jogvita tárgya csak a házastárs tartása, a gyermek eltartásához és oktatásához való hozzájárulás, a házasság költségeihez való hozzájárulás, vagy sürgős és ideiglenes intézkedés a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnése esetén, a házastárs vagy a volt élettárs vagy a gyermek – adott esetben nagykorú gyermek – neveléséért elsősorban felelős szülő tartózkodási helye szerinti bíróság jár el.

Az illetékességet a kérelem benyújtásának napján vagy házasság felbontása esetén az első beadvány benyújtásának napján érvényes tartózkodási hely határozza meg.

Ha a házasság felbontása iránti eljárásban követelik a tartásdíjat, akkor a házasság felbontása iránti kérelmet elbíráló bíróság illetékes.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kérelmező a családjogi bírósághoz fordulhat a kérelemnek a kerületi bírósághoz való benyújtása útján. A kérelmet a kerületi bíróság hivatalához kell benyújtani, amely kézbesíti az ellenérdekű félnek. Nem kell ügyvédnek képviselni a feleket, kivéve, ha a házasságnak a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontása iránti eljárásban vagy különválás iránti eljárásban követelik a tartásdíjat. Ilyen esetekben szükséges az ügyvédi képviselő. A kérelmező minden esetben köteles benyújtani a bíróságnak a szükségleteit alátámasztó valamennyi iratot. Ilyen irat lehet például a bérjegyzék, az adómentességi igazolás, a munkanélküliség vagy tartós betegállomány igazolása, a bérleti díj, kölcsön, az eltartott gyermekek, tartási és oktatási költségek stb. igazolása.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Jogi eljárás során felmerülő költségek között említhető a bírósági költség és az eljárási költség, amelynek (részben vagy egészben történő) megfizetésére a perveztes fél kötelezhető. Előfordulhat, hogy ügyvédi költséget is kell fizetni.

Költségmentességben részesülhetnek azok a személyek, akiknek a jövedelme a luxemburgi jog szerint nem kielégítő. A költségmentesség igényléséhez ki kell tölteni egy kérdőívet, amely a központi szociális segélyszolgálatnál (*service central d'assistance sociale*) elérhető, és be kell nyújtania az illetékes ügyvédi kamara elnökéhez (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*).

Ha az ügyvédi kamara elnöke engedélyezi a költségmentességet, a költségmentesség fedezi a bíróság mindazon eljárása, ügymenete és cselekményei során felmerülő valamennyi költséget, amellyel kapcsolatban engedélyezik. Így például kiterjed az eljárási és bejegyzési illetékekre, az ügyintézési és ügyvédi díjakra, a bírósági végrehajtó költségére és díjára, a közjegyzői költségekre és díjakra, a technikai személyzet költségére és díjára, a tanúknak fizetett költségtérítésre, a tolmácsok és fordítók díjára, a *certificats de coutume* (igazolás vagy nyilatkozat az alkalmazandó jogról) díjára, utazási költségekre, a nyilvántartásba vétel, a jelzalog és egyéb biztosíték alaki követelményeinek költségére és díjára, valamint szükség esetén a sajtóban történő közzététel díjára.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megfizetni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartás formái

A házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljárás során és annak kimondása után a tartásra leggyakrabban havonta fizetendő tartásdíj formájában kerül sor. A tartásra sor kerülhet azonban egyösszegű – pénzbeli vagy természetbeni – juttatás formájában is.

A gyermek eltartásához és oktatásához való hozzájárulás tekintetében a tartás teljesítése történhet havi tartásdíj fizetése formájában vagy – részben vagy egészben – a gyermek vonatkozásában felmerült költségek közvetlen megfizetésével. Végül pedig a tartás teljesíthető a használati jog és a lakhatás biztosításával is.

Ha a tartásra kötelezett bizonyítja, hogy nem képes megfizetni a tartást, a bíróság kötelezheti, hogy a saját otthonába fogadja be, ott tartsa el és élelmezze azt a személyt, akinek a részére a tartást fizetnie kellene.

A tartás kiszámítása

Nincs előre meghatározott tartási díjszabás. A tartás összegét a kötelezett anyagi eszközei és a jogosult szükségletei alapján számítják ki.

Indexálás

A tartás összegének a megélhetési költségekhez való igazítása érdekében a bíróság – akár hivatalból is – dönthet a tartásnak egy jogszabály által előírt változón alapuló indexhez kötéséről.

Felülvizsgálat

A körülmények megváltozása esetén a tartás összege növelhető vagy csökkenthető, vagy a tartás meg is szüntethető. Ez a szabály nem alkalmazható a házasság felbontása során megállapított egyösszegű juttatás esetén. Ha a felek nem tudnak megegyezni, a bíróság dönt a tartás megszüntetéséről vagy csökkentéséről.

A bíróság módosíthatja a tartásnak a felek megállapodásával meghatározott összegét. A bíróságot nem csak akkor illeti meg ez a jog, ha a jogosult vagy a kötelezett körülményei megváltoznak, hanem bármiféle változás hiányában akkor is, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy az összeg túl alacsony vagy túl magas. A házasságnak a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontása iránti eljárásban a házastársnak megítélt tartás – rendkívüli körülmények kivételével – nem fizethető a házasság időtartamánál hosszabb ideig.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljárás során és annak kimondása után a kedvezményezett házastárs részére kell fizetni a tartást. A gyermek eltartásához és oktatásához való hozzájárulást az egyik szülő fizeti a másik szülőnek vagy a gyermek felügyeletével megbízott személynek. A gyermek nagykorúvá válását követően a bíróság dönthet úgy vagy a szülők megállapodhatnak abban, hogy részben vagy egészben a gyermek részére fizetik ezt a hozzájárulást.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

A jogosultnak számos eszköz áll rendelkezésére, hogy kikényszerítse a nem teljesítő kötelezettől a tartás megfizetését.

Polgári jog:

A jogosultnak számos lehetősége van:

Házasság felbontása esetén a jogosult – a kérelemnek a kerületi bírósághoz való benyújtásával – kérelmezheti a családjogi bíróságtól annak engedélyezését, hogy a volt házastársát kizárva és harmadik felek jogainak sérelme nélkül – a bíróság által meghatározott arányban és feltételekkel – megkaphassa a volt házastárs jövedelmét, beleértve az öregségi nyugdíjat és az életjáradékot is, vagy bármely egyéb, harmadik fél által fizetendő összeget. A körülmények megváltozása esetén módosítható ez a döntés.

A jogosult kérhet rendes végrehajtási intézkedést, azaz bírósági határozat vagy végrehajtható okirat alapján harmadik féltől letiltást (például bankszámláról), ingóság (gépjármű, ékszer stb.) vagy ingatlan (ház, telek stb.) lefoglalását.

Büntetőjog:

A jogosult büntetőjogi feljelentést tehet a következő bűncselekmények miatt:

A család elhanyagolása egy hónaptól egy évig terjedő szabadságvesztéssel és 251 EUR-tól 2 500 EUR-ig terjedő pénzbüntetéssel, vagy ezek valamelyikével büntetendő (a Büntető Törvénykönyv [*Code pénal*] 391a. cikke). A bűncselekmény akkor valósul meg, ha a kötelezett a jogosulttal szemben törvény alapján fennálló tartási kötelezettségét teljes egészében vagy részben nem teljesíti, akár úgy, hogy elutasítja ennek teljesítését, ha arra egyébként képes lenne, vagy úgy, hogy a saját hibájából nem képes annak teljesítésére.

Ez vonatkozik a szülőknek a gyermekeikkel szemben, a házastársak között, valamint az örökbefogadó szülőknek az örökbefogadott gyermekkel szemben fennálló tartási kötelezettségére.

A büntetőeljárást megelőzi a kötelezett jegyzőkönyvben rögzített kihallgatása a Luxemburgi Nagyhercegség rendőrtisztje által. Ha a kötelezettnek nincs ismert tartózkodási helye, a kihallgatás nem szükséges.

A csalárd fizetésképtelenség egy hónaptól három évig terjedő szabadságvesztéssel és 500 EUR-tól 12 500 EUR-ig terjedő pénzbüntetéssel, vagy ezek valamelyikével büntetendő (a Büntető Törvénykönyv 391b. cikke). A bűncselekmény azzal valósul meg, ha még a bírósági döntés előtt a kötelezett előidézte vagy súlyosbította a saját fizetésképtelenségét, akár úgy, hogy megnövelte kötelezettségeit, vagy csökkentette vagyonát, illetve elrejtette a vagyontárgyainak egy részét annak érdekében, hogy elkerülje egy polgári bíróság által tartási ügyben kibocsátott végzés végrehajtását.

A Büntető Törvénykönyv 391b. cikkének alkalmazásában egyenértékűnek minősülnek a házassággal kapcsolatos költségek tekintetében juttatást, támogatást és hozzájárulást előíró bírósági határozatok és bíróság által jóváhagyott megállapodások, valamint a tartással kapcsolatban a házasság felbontása előtt közös megegyezéssel elfogadott megállapodások.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Az örökjáradék, életjáradék és tartás behajtására vonatkozó keresetek öt év után évülnek el.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A jogosult kérelmére a Nemzeti Szolidaritási Alap (*Fonds national de solidarité*) behajthatja a házastársnak, felmenőnek vagy lemenőnek járó bármely tartást. A behajtandó összeg tekintetében az Alapra szállnak át a jogosultat megillető, a tartási követelés behajtására vonatkozó eljárások és biztosítékok. Miután a kötelezettet tájékoztatták a behajtandó összegről, tartozását a Nemzeti Szolidaritási Alap elnökéhez kell teljesítenie.

13 A kötelezett helyett megelődígezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A Nemzeti Szolidaritási Alap bizonyos feltételek esetén kifizeti a kötelezett helyett a tartást. A jogosultnak vagy törvényes képviselőjének a Nemzeti Szolidaritási Alap elnökéhez kell benyújtani a fizetési kérelmet.

Az elnök vagy meghatalmazottja elfogadja a kérelmet, ha a jogosult igazolja az alábbiakat:

a hivatalos lakóhelye az országban van, és ő vagy a törvényes képviselője már öt éve ott él;

a tartást a Luxemburgi Nagyhercegségben végrehajtható bírósági határozattal állapították meg;

a tartás hatékonyan végrehajtott magánjogi végrehajtási intézkedés keretében nem volt behajtható részben vagy egészben;

nehéz anyagi helyzetben van.

A c) pontban foglalt feltétel nem teljesülése esetén is elfogadják a kérelmet, ha a végrehajtási intézkedések várhatóan nem vezetnek eredményre, vagy ha a kötelezett külföldön él. Jogvita esetén a jogosult lakóhelye szerinti békebíró (*judge de paix*) jár el, amelyhez az elnök döntéséről való értesítést követő negyven napon belül lehet fordulni.

A jogosult automatikusan költségmentességben részesül. A kérelem elfogadásától az Alap általi kifizetések megszűnéséig a jogosult nem léphet fel a kötelezettel szemben a tartás behajtása iránt.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Az 1956. június 20-i New York-i egyezmény és a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet értelmében egy Luxemburgban lakó kérelmező a főállamügyészhez (*Procureur Général d'Etat*) fordulhat kérelemmel a tartás érvényesítése érdekében, ha a kötelezett külföldön él.

A központi hatóságként eljáró főállamügyész továbbítja a kérelmet és a csatolt okiratokat annak az országnak a központi hatóságához, ahol a kötelezett lakik, hogy az ottani központi hatóság segítséget nyújtson a kérelmező részére a neki járó tartás érvényesítésében.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

A tartásra jogosult személy a 4/2009/EK rendeletben meghatározott különböző nyomtatványok használatával benyújtja a kérelmet a továbbító hatósághoz, vagyis a főállamügyészhez.

Procureur Général d'Etat

Cité Judiciaire

Bâtiment CR

L-2080 Luxembourg

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

A nem Luxemburgban lakó kérelmezőnek közvetlenül a lakóhelye szerinti állam központi hatóságához kell fordulnia. A kérelmező nem fordulhat közvetlenül valamely luxemburgi szervezethez vagy hatósághoz.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Tárgytalan.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

Az uniós rendelet szerinti kérelmek esetén a 21 évesnél fiatalabb, tartásra jogosult személyek teljes költségmentességben részesülnek a nemzeti jog rendelkezéseitől függetlenül.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Annak érdekében, hogy a központi hatóság segítséget nyújthasson a tartási rendelet 51. cikke alapján, Luxemburg 2011. augusztus 3-án elfogadta az említett rendelet végrehajtásáról szóló törvényt, valamint az említett 2011. augusztus 3-i törvény 2. és 3. cikkét végrehajtó nagyhercegi rendeletet (Hivatalos Lap [*Mémorial*] A, 175. sz., 2011. augusztus 12.).

Ezek a jogszabályok biztosítják a főállamügyész közvetlen hozzáférési jogát bizonyos adatbázisokhoz.

Kapcsolódó hivatkozások

[Legilux](#)

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

This webpage is part of an EU quality network

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.